

Tác giả là dân Lacey, Washington State, tốt nghiệp MA, ngành giáo dục năm 2000, từng là nhà giáo trong ban giảng huấn tại trường dạy nghệ thuật và giáo viên tại Đ i h c c n g đ n g SPSCC, Olympia, WA.

1. Cối Đ a Đàng

Nếu trên đời này có cối thiên đàng thì phải là nơi đây. Vùng đất xanh tươi đầy hoa thơm cỏ lạ nếm sát bên vịnh với phong cảnh tuyệt vời của vùng tây bắc nước Mỹ. Sống ở cối đ a đàng này là hai vợ chồng cô ông bà đầy "tiên phong đ o c t," đó là cô ông Elmer và cô bà Isabelle Clausen. Tôi có duyên may được lạc vào "cối tiên" này do công việc làm việc thì còn đi học.

Mùa hè tôi và Nhân, anh bạn trẻ, đi làm việc thêm và được nghỉ ngơi thi u đ n ông bà vì ông bà muốn giúp đỡ những sinh viên còn đi học. Nhà hai ông bà cách xa chỗ hai tôi ở cách hơn nửa tiếng lái xe. Cô ông là một thành viên trong hội đồng quản trị trung học, đã học học, còn bà cũng là một giáo viên cũng đã học học. Lúc đó ông đã trên bảy mươi và bà cũng ngoài sáu mươi đó. Đáng ngạc nhiên ông thấp, gầy, đeo kính viễn, tính tình thật là dễ mến và vui vẻ. Bà cũng trẻ tuổi ông những tính tình khéo léo, ngăn nắp và chuyên vẽ tranh vẽ đồ tài hoa lá và tôn giáo. Cô ông bắt đầu thì gian ra để chăm sóc khu vườn quanh nhà và biến nó thành một vùng thúy cảnh khi có khách đến thăm.

Đặc biệt là vườn sân nhà có cây mận để thưởng thức, thật ngon mà năm nào tôi cũng xin vẽ vẽ những tôi được ngắm nhìn và có một không hai. Loại mận này màu đỏ rực rỡ chất mà vẽ vẽ có những loại vẽ vẽ có vẽ ngọt thanh. Buổi sáng hái một trái treo trên cây xuống, lau sạch lớp phấn trên ngoài vẽ, khi tôi cắn vào thì thật là những quả mận trái nhân sâm. Phải chăng đây là loại "đào tiên" mà tôi được nghe về vườn đào tiên gì không? Tôi chắc chắn là vậy!

Tôi còn nhớ có một năm tôi được ông bà mời đến để sinh nhật của cô Elmar. Bà rất thích thân mật những không kém phần trang trọng. Có cô bạn tôi cùng đến để giúp vui. Đó là phong cách đi xa đầy lịch sự với tôi dù lúc đó chỉ là một sinh viên đến làm việc cho ông bà. Giữa những giờ tôi nghỉ ngơi bà đưa tôi vào nhà ăn bánh, uống nước và trò chuyện với ông bà một cách vui vẻ. Bà biết tôi cũng yêu thích học học nên có lẽ nên tôi xuống phòng xem tranh bà treo lên. Còn cô ông thì luôn chỉ dẫn tôi trong cách làm việc. Cô thường nhắc nhở tôi câu "Use your head; don't use your back" (Dùng trí đừng dùng sức) mỗi khi tôi phải khuân vác. Bà có đến nhà tôi ăn tiệc một lần còn ông thì không.

Ngay đàng sau sân deck nhà ông bà có một cây maple rất to thân nghiêng ra về phía vnh. Có lần tôi leo lên cây để t a nh ng cành de ra, t trên đó tôi nhìn ra vnh thì thấy th t nh là một cảnh tranh vẽ. Sóng nước lăn tăn, trời xanh biếc, một vài nhóm đ o m m ở phía xa không khác nào trong tranh thủy mặc. Lác đác có vài cánh bu m tr ng c a nh ng chiếc du thuyền hay nh ng tàu xà lang kéo bè g ch y ch m ch m di n ra tr c m t tôi. Ôi, cái cảnh sao mà đẹp và buồn man mác đến thế. Tôi nhớ ông dắt một cái băng ng ng i ở một góc v n để ng i ng m cảnh mà i chi u. Ng i đó ông s th y đ c dây đ t ở bên kia v i toàn cảnh r c r c a m t tr i h ng đông và ánh huy hoàng r ng r c a nh ng bu i hoàng hôn.

T con l nh qu o vào nhà ông bà bên phải có th g i là khu r ng nho nh có con r nh ch y qua có một cái c u nh theo ki u Nh t màu vàng b t ngang. T i chút n a là khu mà bà th ng g i là "khu n d t c a Elmar" (Elmar's sanctuary) v i t ng xi m ng c a Thánh Francis hai tay cầm đĩa đ ng các lo i h t cho chim t i ăn và một cái băng gh dài đ c Elmar ng i ngh trong cảnh u t ch, thanh nhàn. B c ra con đ ng mòn tr i m t c a là t i khu tr ng hoa ki ng c a bà. Các lo i hoa đ c vun bón và chăm sóc th ng xuyên nên bông hoa n r làm r c r c m t góc v n.

B c xu ng m y b c thang b ng g là t i sân c r i t i mí đ t mà bên d i là bãi cát giáp b vnh. Đi l n về phía phải là thêm một kho nh v n hoa lá r i đi lên m y b c thang ta đi đ c theo khu v n nh có cây l n nhô ra phía tr c m t nhà. Tôi làm v n cho ông bà c c h n hai năm nên quen thu c t ng góc v n, t ng l i đi r p mát bên trong các tầng cây. Có l n tôi nói v i bà ch c n i đây là cảnh tiên v i hai ông bà tiên làm bà c i m t cách thích thú.

Cảnh đẹp, n i yên t nh, không khí trong lành đ y hoa th m c l , bên tai nghe tiếng sóng nước vỗ ng t xa, th t nh i u lúc tôi không còn bi t là mình đang ở cõi th hay n i ch n tiên b ng.

*Cho tôi bi t n i đâu là tiên cảnh
Vì tr c m t tôi là c c nh đ a đàng
N i n c g n, trời xanh là m t.*

*

II. "Jim Đã Đi Rồi!"

Bàn Vong Niên Tội M

Tác Giả: Trng Tn Thành

Thứ Sáu, 18 Tháng 9 Năm 2009 06:37

-Chào bà. Hôm nay ông Jim kh e không bà?

- Thành i, Jim đã đi r i!

- Bà nói sao?! Jim đã m t r i sao!?

- Anh y đã đi cách đây m y ngày. Tôi t ng anh đã hay r i?

Sau khi nói i chia bu n v i bà tôi bàng hoàng tr c s ra đi c a Jim, hay là ông Jimmy W.Bailey, và n i bu n l n lao c a bà.

Tôi bi t ông bà h i còn đi làm c t còn đi h c lúc m i qua M . Tôi có đ n nhà ông đ đ bark (v cây) trong sân v n nhà ông và c t c trong nhi u thág. Bà là ng i Phi vóc ng i nh nh n và r t vui v bình đ và vì tôi cũng là ng i Châu Á nên bà cũng có c m tình. Sau đó tôi tr n nên thân v i gia đình và đ c ông bà m i đ n nhà ch i nhi u l n. Ông bà có hai đ a con gái, Anna Marie và Angelina. Th i gian đó hai em ch ch ng sáu b y tu i. Anna cao, g y và nhanh nh n, lanh l i và đ n dĩ. Angelina thì nhu mì và h i nhút nhát. M i l n nh v y tôi đùa v i hai em th t là vui v . Khi thì ch y tr n đ u i b t trong phòng khách, khi thì làm bò cho Angelina c i.

Gi xin nói v ông Jim.

Ông có b nh tê li t t h i bé và cánh tay m t không còn c đ ng đ c n a. Ông là th y giáo v môn s và đã v h u. Còn bà cũng là cô giáo, ch c ông g p bà khi đi đ y h c i Phi. Ông Jim tính tình nghiêm ng , gi đ ng nguyên t c và r t thích môn s và âm nh c. (có l n tôi đ c m i nh ng đ n sai ngày thì ông cáo l i là không ti p tôi đ c.) xin nói thêm là tuy ông b tê li t n i tay ph i nh ng ông v n ch i đ c đ ng c m v i tay trái.

Nhà ông m t khu đ p, thu c gi i trung l u đ c th ng xuyên chăm sóc. Ông còn có hai căn nhà cho m n. Bà thì đ ng bán hàng i ch Fred Meyer. Vài năm sau đó bà có b o lãnh ng i em gái i Phi qua s ng v i hai ông bà m t th i gian. Sau đó ng i này l y ch ng và đ i qua ti u bang khác . Hôm đi đám tang tôi có th y ng i này.

Bà th ng t ng quà tôi vào ngày sinh nh t. Tôi có đ a nh ch p ngày đám h i c a tôi đ gia đình ông bà xem. Bà khen áo dài c a Vi t Nam r t đ p và cho bi t là bà r t thích món ch giò. Ngày sinh nh t c a bà tôi cũng đ c m i đ n. Th nh tho ng tôi có g i đ h i thăm và ông có cho bi t là Anna gi đã lên đ i h c và có b n trai là sinh viên Na Uy sang đây du h c. Còn

Bàn Vong Niên Thi Mộ

Tác Giả: Tráng Tán Thành
Thứ Sáu, 18 Tháng 9 Năm 2009 06:37

Angelina thì đang chăm chú học cho hết trung học, bà thì giờ làm ít đi và phải chăm sóc ông sau khi làm.

Giờ đây tôi đoán biết là ông bệnh phải nghỉ và phải đi tìm bệnh viện. Tôi nghĩ đến thăm nên chọn giờ đi nào thôi. May mắn đó tôi có nói chuyện đoán về ông và ông cho biết là bệnh ông đã nặng lắm rồi. Cách đây không lâu tôi có gọi và gặp Angelina, giờ đã học lớp mái hai, và nói tôi gọi là thăm ông. Rồi sáng nay tôi nghe tin buồn là ông đã ra đi.

Buổi sáng thơ Tôi viết ra rồi, viết xong tôi đem tặng ông nhà thơ để đưa ông về cõi Chúa. Cảm trên tay tôi ai điếu, lật ra trang sau cùng tôi thấy có bài thơ do ông viết, xin đem dịch như sau:

*Tôi đã từng lang bạt nơi cõi đời
Đó đây khắp chốn canh từng bước
Kìa này ngẩng nhìn đã từng quen
Đường ngẩng đi tìm lúc chông gai tìm
Gặp ghen ghét đố kỵ bước chân đi
Đôi khi vấp ngã tìm khi quỳ
Cho đến lúc tôi gặp được nàng
Tôi đem lòng làm bạn xây cuộc sống
Hết những nỗi niềm u lỉnh bên ba
Thơ thơ để đưa tôi đến chốn
Cả những ngày hạnh phúc an vui.
J.W.Bailey*

Bên dưới bài thơ là một chữ p hỏi ông còn là cậu bé kháu khỉnh và khi tuổi niên thi u đang ngẩng lên chỉ có đường cảm.

Thơ là xong một kiếp con người. Tôi một thêm một người bạn tốt. Ông ra đi để lại sự thanh thản cho cả gia đình và trong tôi sự mát mẻ một người bạn tuy không cùng màu da nhưng có cùng sự cảm thông trong tinh thần "tốt hơn là giai huynh đệ."

*

III. "Chuyện Thi!"

Bàn Vong Niên Tội Mẹ

Tác Giả: Tráng Tán Thành

Thứ Sáu, 18 Tháng 9 Năm 2009 06:37

Đây là "tên" của cha mẹ mà tôi thường nói lách lái mà cha mẹ cũng không buồn bực vì biết tính tôi hay nói "cà rớn". Tôi quen anh cha mẹ đã lâu, trước khi về tôi qua, hỏi tôi còn đi học ở trường nào hay không anh làm việc. Sau đó tôi thường đến thăm anh cha mẹ khi anh cha mẹ còn ở trong apartment ở quê. Giờ thì anh cha mẹ đã mua một căn nhà nhỏ có hoa kiểng xinh xắn cách nhà tôi khoảng vài phút lái xe. Tôi may mắn khi qua Mẹ này có được những người bạn vong niên hỏi tôi về trên mạng internet mà trong số đó có anh cha mẹ.

Cách đây nhiều năm, khi còn ở apartment ở khu phía Tây của thành phố, tôi có quen anh Khánh mà tôi xem như người bạn. Vì lúc đó ở gần nhau nên những ngày nào tôi cũng xuống phòng anh Khánh chơi đi trò chuyện và hòa đàn vui vẻ. Khi tôi đi thi quốc tế anh cùng đi với tôi để yên tâm tinh thần. Anh qua Mẹ theo đường HO và thường theo dõi tôi ở sân thể thao của Việt Nam và luôn đem ra để bàn luận với tôi. Chẳng may khi mua được căn nhà mới thì anh buồn buồn qua đời không được ở căn nhà mới một ngày nào. Anh ra đi để lại cho tôi rất nhiều thứ quý giá. Giờ đây tôi có được anh cha mẹ là hai người bạn mà tôi coi như người thân của mình.

Anh cha mẹ có được một trai và ba gái. Trước người bạn gái út của họ gia đình còn như người bạn kia để có gia đình và có con số họ nghĩ phải xuống học. Tính anh nghiêm nghị và đầu ra đó. Tính của cha mẹ thì vui vẻ, con cái mới vui mới người bạn và được biết có cái gì tốt là mừng rỡ, niềm nở để yên khách gây được cảm tình với người bạn. Tôi là người bạn biết là hỏi còn ở bên đó cha mẹ có làm việc chung với anh bạn mới khi của tôi nữa.

Đi về mà tôi mới nhận ra cha mẹ thật là tinh thần học hỏi và cùng nhau khó theo dõi tôi ở sân như anh. Đây mới là điểm nói lên được tính cách chịu trách nhiệm của cha mẹ, cha mẹ như người bạn cách lo lắng mà con về như người bạn thích tinh thần của cha mẹ. Anh mê tennis, cha mẹ cũng theo dõi và bàn bạc với cha mẹ về các câu lạc bộ và các trận đánh. Mẹ tôi biết chơi tennis ở sân để đi được anh giờ thích chơi cầu. Cha mẹ còn chơi khó chơi như người bạn con và học thể thao trong báo để làm tài liệu khi cần. Mẹ tôi đây anh có được một cái laptop thì cha mẹ cũng vào thường xuyên để xem tin tức. Như tinh thần học hỏi và hiểu biết đó mà, theo tôi nghĩ, là so các về người bạn cha mẹ thì cha mẹ có tầm hiểu biết sâu rộng hơn nhiều. Giờ xin nói đến tài chăm sóc cây con của cha mẹ.

Bên trong nhà cha mẹ có được một chậu hoa lan thật là đẹp và sống thật lâu. Có chậu lan liên tục ra hoa cả mấy năm liền mà lá vẫn còn tươi và xanh mướt. Cha mẹ như người bạn để ý nét đẹp thu hút cho mấy khóm lan để về duyên dáng. Có nhiều khóm lan gần bị rữa mà mấy người bạn con đưa qua cha mẹ chăm sóc cha mẹ vài tháng sau thì lại nở hoa rực rỡ. Còn bên ngoài nhà thì như biết cách chăm sóc mà cây con, hoa lá quanh nhà cha mẹ lúc nào cũng xanh tươi, để ý màu sắc và mướt mát. Mẹ tôi đây cây hoa quỳnh nhà cha mẹ được đã hơn ba năm bắt đầu nở ba bông thật là rực rỡ. Tôi cũng được mẹ tôi để cho cha mẹ chơi. Cha mẹ như người bạn trước hoa kiểng mà cha

Bàn Vong Niên Tội M

Tác Giả: Tráng Tán Thành

Thứ Sáu, 18 Tháng 9 Năm 2009 06:37

---

còn có một vườn rau nhỏ nhà n. Trong khu đất nhà đó chỉ trồng được các loại rau thơm, củi bít xanh để cung cấp cho nhu cầu món ăn hàng ngày. Mọi đây chỉ cho tôi một chú thì là nhà bung ra thốt ra để tôi có một ít ăn bún riêu.

Tuần nào vào ngày nghỉ tôi luôn đến thăm anh chị để trò chuyện. Lúc nào cũng vui, chỉ để u pha một tách trà nhà và đem một gói ra để cùng nhâm nhi. Vào đầu tháng chín này anh xin vui hủu nhà chị và mấy người con để chúc. Chị vui nói với tôi:

- Anh biết không, mọi người nhà đi làm ca khuya rồi về tôi lo không ngủ được. Nhà có bất gì thì tôi cũng một mình buồn nhà u gì n. Giờ anh chị vui hủu thì tôi mừng vô cùng.

Chỉ là quê người rồi không thân thuộc nhà tôi mà có được nhà người bít nhà anh chị thì quí thốt tôi may mắn vô cùng. Có người để bàn bạc và tâm sự "hợp ý" nhà anh chị thì quí là hủn được vàng. Tuần tới anh chị đi nghỉ mát ở Hawaii với gia đình làm tôi bít trồng trên một thửa ruộng không có người để uống trà và trò chuyện. Tôi chỉ còn biết mong cho anh chị có chuyện đi vui về và sớm về để có người chuyện vẫn cho để nhà người lúc trồng vui người không biết cùng ai chuyện trò về thế sự mọi ngày./.